

11.10.2015 26. ročník jesenného prechodu Demiankou

Pôvodne KPT mal v uvedený deň celkom iný program, no vzhľadom na *napätú medzinárodnú situáciu* bola zvolená náhradná túra, ktorej oficiálny názov je v titulku. Uvedomil som si, že pred 26 rokmi, kedy sa začala tradícia **prechodu Demiankou**, zafarbenie mojich fúzov bolo celkom iné. Ktosi obrazne zaspieval:

Lásko, mne ubýva síl,

Mne zase siveje aj tyl (dodal som pre seba).

Tentoraz nebola ponúknutá možnosť zárobku našej osvedčenej firme Molnárbus, lebo do severných krajov išiel *Šarišvlak: Prešov – Lipany*. Ten nás dopravil do miesta určenia o 8.55, kde na nás čakal autobus, zabezpečený organizátormi mladých odevákov a odevačiek z Lipian, ktorý celú výpravu priviezol do dediny **Krásna Lúka**. V autobuse boli aj niekoľkí cyklisti so svojimi bicyklami, čo pôsobilo veľmi originálne. Takto plne obsadený autobus cez **Krivany – Torysu** nás priviezol do spomínanej dediny Krásna Lúka okolo 9.30. Organizátorom podujatia bol **KST Mladosť Odeva Lipany**, ktorý uvedené podujatie organizuje pravidelne. Z prešovských turistických klubov prišlo okolo 20 *ruksakonosičov* a všetkých nás bolo okolo 50 živých duší, z ktorých niektorí boli až veľmi živí. Hneď na úvod ešte v autobuse nám bolo sľúbené, že prejdeme 20 km. s prevýšením 660 m. a okolo 13.00 dostaneme v **Bielom dome** v Lipanoch kapustnicu. Bolo to síce nereálne, lebo z Krásnej Lúky sa celá procesia pohla okolo 9.45 a tých 20 km. by sme museli prejsť za 3 hodiny aj niečo, čo bolo tempo, ktoré mali vo svojej norme rímski legionári. Niektorí sa pýtali, či nepríde aj Barack Obama, keď už ide o Biely dom. Toľko tých Bielych domov je po svete! A ani jeden Čierny. Liberáli nás obvinia z rasizmu.

Deň predtým nám meteorológovia sľúbili najmä na východe dážď, mrholenie a pod. Zrána to aj tak nejak vyzeralo, no postupne už počas pochodu sa nám vyjasnilo a národ velebil tie horné sily, že pokazili predpoveď počasia našim odborníkom. Hneď od začiatku predvoj nasadil ostré tempo, takže prvých 10 km. sme prešli za 2.30. Niektorí by si zaslúžili *zelené tričko najaktívnejšieho turistu*. Trasa to bolo veľmi zaujímavá. Hoci je to kraj, cez ktorý jazdím už mnohé desaťročia na trase Stará Ľubovňa – Prešov a späť, nikdy som tadiaľ netúroval. Iba na *Šarišvlaku* alebo autobusom. Ako cestujúci som stále zaregistroval najmä sosnové lesy, lúky, vrchy a doliny, ktoré sprevádzajú spomínanú cestu na severovýchodný Spíš. Tentoraz sme si to mohli doslova užiť. Najprv nás viedla **žltá značka** do kopcov až do výšky 815 m. Okrem žltej značky boli plánované úseky značené ešte žltými šípkami na zemi a farebnými papierovými stuhami na stromoch. Organizátori sa teda veľmi posnažili. Na stromoch boli aj úplne nové značky, nie klasický maľované, ale hotové tabuľky, pribité na stromy. Čo si viac môže roduverný turista priať? No aj tak značná časť z nás trochu poblúdila. Na jednom úseku, keď už žltá bola vystriedaná **zelenou**, sme stratili stopu. A žiadneho vycvičeného ňucháča sme nemali, aby nám ju našiel. Nakoniec nás miestni znalci terénu vyviedli cez pomerne hustý *džungľový úsek* na hrebeňovku, kde sme sa opäť našli. O týchto *blúdivých* príbehoch bola plodná diskusia na jednom odpočívadle asi 4 km. pred cieľom. Niektorí sľúbili, že tento *džungľový úsek* prídu preznačkovať. Tu spojený spevácky zbor prešovských a lipianskych turistov zatiahol krásnu pieseň o Slovensku. Je to naozaj *Tá moja krásna zem!* Z hrebeňovky sme videli na vzdialených obzoroch Levočské vrchy, Čergov, Šarišskú vrchovinu a pod. Ej, pomyslel som si, čo keby sme túto pieseň naučili Alexandrovcov?! Veď počas tohtoročného turné po Slovensku spievali *Na Kráľovej holi, Macejko, Macejko* a iné slovenské šlágre. Zobrali by sme ich aj na túru. Veď spravidla mnohí z nás vždy majú u seba nejaké pálenô.

Nálada počas celého pochodu bola veľmi dobrá, k čomu okrem stále sa zlepšujúceho počasia prispeli aj iné okolnosti. Jeden náš toho dňa spoluturista z Krivian mal harmoniku, na

ktorej vyhrával známe melódie. Volal ju *moja Veronika*. My sme mu začali robiť spevácky doprovod, čo ho podnietilo k tomu, že nám vysvetlil:

Ta znace, jaký je rozdíl mezi gréckokatolickým farářem a římskokatolickým? Ta u gréckokatolického sušia plienky na dvore, a u římskokatolického – na pujdze.

Čo bolo obzvlášť potešiteľné, príroda Demianky na všetkých úsekoch ponúkala svoje bohaté dary. A mnohí z nás tieto dary prijali, iba sa bolo treba trochu zohnúť. Okolo **húb** boli zaujímavé odborné diskusie. Jeden hubár nazbieral huby, o ktorých si myslel, že sú kuriatka. Presvedčili ho, že nie sú. Nasledoval krátky odborný dialóg:

- *A sú tieto huby jedlé?*

- *Všetky huby sú jedlé, ale niektoré iba raz.*

Išlo najmä o huby, z ktorých **podpeňky** a **jedle bedle** sa ocitli v našich ruksakoch a igelitkách. Prírodu spetrovali **šípky** a husté strapce **trniek**. Tými som sa ponúkol a priniesol som si aj domov. Cítil som, ako mi vitamín „C“ prúdi po celom tele. Spravidla turisti v závere trasy majú svoje batohy odľahčené, teraz to bolo naopak – išli sme viac nabalení ako na začiatku túry najmä vďaka bohatej úrode húb. Je to zaujímavé, veď tento rok bol a je stále suchý, všade registrujeme nedostatok vlhky, ba v lesoch a dedinách sú **vyschnuté potoky**. No húb na Demianke bolo veľa. Asi tu majú nejaké tajné špeciálne agrotechnické postupy.

Počas celej trasy sa striedali lesy s lúkami, doliny s kopcami, chlapi so ženami, mladí so staršími, krajší s ešte krajšími, huby s trnkami. Na niektorých stráňach sa pásli stáda oviec, čo osobitne potešilo naše starogazdovské srdcia. Vo veľmi dobrej pohode celá expedícia prišla do spomínaného Bieleho domu v Lipanoch o 15.00, teda o 2 hodiny neskôr, ako bol pôvodný zámer nadšených organizátorov. O to viac nám *lipianska kapustnica* chutila. Domácim sme sľúbili, že v Prešove im pripravíme fazuľovicu – aby jej ozvena bola až v Lipanoch. Posilnení na tele, duchu, s plnými ruksakmi a s **Účastníckym listom** sme okolo 16.00 odštartovali do Prešova. Našu skupinu priviezol po *drážke novej Jožko Cihý* na svojej mašine, ktorá prežila pred pár mesiacmi veľké krupobitie. Bol ústretový ako Merkellová voči utečencom a priviezol nás zadarmo. Má u nás 3 veľké kávy a...to sa ešte uvidí! Doma sme „oddychovali“ pri čistení húb. Jak še hutorí: *Nemala baba klopotu, kúpila sebe prasa*. V čase, keď dopisujem tieto riadky (pondelok poobede), registrujem celodenný dážď a chlad. Ale nás to včera pekne obišlo. Je zrejmé, že Lipančania majú tam hore protekciu

*1.Lipianski turisti, 2.Na pochod Demiankou, 3.No deň bol slnečný, 4. Malo kto odolal,
Dobré srdce majú, Sme sa odhodlali, Vôkol buky, jedle, Tým darom prírody.
Keď na svoje túry, Správy o počasí, A pod nimi rásťli, Ved' huby vyrásťli,
Hostí pozývajú. Dážď nám sľubovali. Podpeňky a bedle. Hoc je málo vody!*

*5.Túra bola dlhá, 6.Naši hostitelia, 7.To nám nevadilo, 8.Tempo sme zrýchlili,
Dvadsať kilometrov, Dobre ju značili, Na dobrú náladu, Až pred Lipanami,
A na hrebeňovke, A aj im na radosť, Trochu sme si štrngli, Kopce sme zdolali,
Bolo plno vetrov. Sme trochu zblúdili. Zaspievali ódu. Kapusta pred nami!*